

Nassiussassat ulorianartut/atortussiat tulleriiaarneqarneri

Opdateret: 01-01-99

De Forenede Nationers Ekspertkomitèp innersuussutigisimavaa nassiussassat ulorianartut tulleriiaarneqarnissaat allakkiami uani:

ST/SG/AC. 10/1 Rev. 10.

Transport of Dangerous Goods, Recommendations of the Committee of Experts on the Transport of Dangerous Goods (UN-listeq).

UN-listemiipput maannakkut normut 3000-it sinnilaarlugit.

- **Klasse 1: Atortussat pigisallu qaarsinnaasut**
- **Klasse 2: Gassit**
- **Klasse 3: Imerpalasut ikuallajasut**
- **Klasse 4: Atortussiat manngertut ikuallajasut**
- **Klasse 5: Atortussiat ikummarissaasartut**
- **Klasse 6: Atortussiat toqunartut tunillaannarsinnaasullu**
- **Klasse 7: Qinngornerit ulorianartut**
- **Klasse 8: Atortussiat arrortitsisartut/neriuisartut**
- **Klasse 9: Atortussiat pisattallu ulorianartut assigiinngitsut**

Klasse 1: Atortussiat pigisallu qaarsinnaasut

Klasse 1 angallanneqarnerinut tunngatillugu immikkut ittumik malittarisassa qarput. Imassat allallu qaartullit klasse 1-imi aammattaaq pineqarput sannaalerisat qaarsinnaasut. Una klasse allaninggaanniit allaaneruvoq poortorneqarnera – kiisalu puua tulleriiaarneqarnerani ilaatinneqarmata, tassami angallanneqarnerani poorneqarnera apeqqutaasorujussuugami.

Ataani takuneqarsinnaasut saniatigut klasse 1 aammattaaq assigusunut tulleriiaarneqarsimavoq, tamannalu ilioraanermi sissuigassaavoq, assersuutigalugu nassiussassat klasse 1-imiittut fragtcontainerinut poortoqqusaanngillat.

- Underklasse 1.1: Atortussiat pigisallu qaarartitsisinnaasut.
- Underklasse 1.2: Atortussiat pigisallu qaarartitsinatik tammigarsinnaasut.
- Underklasse 1.3: Atortussiat pigisallu qaarartitsinatik ikuallatsitsisinnaasut kiisalu qaarsinnaasut tammigarsinnaasulluunniit imaluunniit taakku tamaasa.
- Underklasse 1.4: Atortussiat pigisallu malunnaatilimmik ilimanaateqanngitsut.
- Underklasse 1.5: Atortussiat annertuumik malussajasuunngitsut qaarartitsisinnaasut.
- Underklasse 1.6: Atortussiat annertunerusumik malussajasuunngitsut qaarartitsisinnaanngitsullu.

Klasse 2: Gassit

Silaannaat ulorianartut uumaatsuuneri sannaavilu aallaavigalugit kiisalu allat toqqammavigalugit immikkoortiterneqarsinnaapput.

Atortussiat pigisallu klasse 2-miitut imatut tullerriaarneqarput:

- 1. Gassit eqikkakkat: Gassit 20•C-ip ataaniittut;
- 2. Gassit kusertinneqarnikut: Gassit 20•C-imiittut imaluunniit qaangerlugu;
- 3. Gassit kusertinneqarnikut nillortitat: Gassit angallannerini imerpalasinnaasut nillissusertik peqqutigalugu;
- 4. Gassit naqitsinikkut suliarineqarnikut: Gassit angallannerini imerpalasunngortartut;
- 5. Aerosolinut immersagaq immersagallu mikisut gassillit (gaspatronit);
- 6. Pigisat allat gassinik naqitsineqartut;
- 7. Gassit naqitsineqanngitsut immikkut ittumillu piunasaqaatillit (gasprøvit);
- 8. Immersakkat tankillu imaqanngitsut.

Atortussiat pigisallu tullerriaarneqarsimasut normut assigiinngitsut atorlugit randnr. 2201-imi ulorianarneri aallaavigalugit ima inissinneqarput ¹⁾:

- A = silaannaarunnartoq
- O = ikummarissaasartut
- F = ikuallajasoq
- T = toqunartoq
- TF = toqunartoq, ikuallajasoq
- TC = toqunartoq, arrotitsisinnaasoq/neriuisartoq
- TO = toqunartoq, ikummarissaasartut
- TFC = toqunartoq, ikummarissaasartut, arrotitsisinnaasoq/neriuisartoq
- TOC = toqunartoq, ikummarissaasartut, arrotitsisinnaasoq/neriuisartoq

Gassinut gassinullu akuukkanut ulorianartuni gruppemi ataatsimi amerlaneruppata, taava gruppet naqinnermik T-mik taaguutillit gruppenit allanit siullinngortinneqartarput.

Gruppet naqinnermik F-imiik taaguutillit gruppenit A aamma O naqinnilinnit siullinngortinneqartarput.

---

1) FN'ip Transport af Farligt Gods-inut innersuussutai, kiisalu timmisartukkut umiarsuakkullu nassiussanik angallassinermi malittarisassat (IMDG- kiisalu ICAO-TI) gruppenut pingasunut gassit inissinneqassapput, ulorianassusia pingaarneq toqqammavigalugu:

2.1: Gassit ikuallajasut (gruppenut F-inut assingusut):

2.2: Gassit ikuallajannngitsut toqunartoqanngitsut (gruppenut A imaluunniit O assingusut):

2.3: Gassit toqunartullit (gruppenut ukununnga assingusut T (tassalu T, TF, TC, TO, TFC og TOC)).

Klasse 3: Imerpalasut ikuallajasut

61•C-ip ataani imerpalasut ikuallassinnaasut.

Poortuinermi gruppet skemami allassimasutut nassuiarneqarsimapput.

Eqqumaffigineqassaarli, tabelini allassimasut ikuallattarfii taamaallaat atortussianut akoqanngitsunut tunngammata. Nassiussat tamatigugajak atortussiaasarpuk akuukkat, taamaammata ikuallattarfii tabelini allassimasuni allaanerusinnaapput.

Nassiussassat ikullajaannarnatik assersuutigalugu aammattaaq toqunartoqarpata, poortuinermi gruppemut allamut sakkortunerusunut naliginnaasumik nuunneqartarpuk.

Poortuinermi gruppe	Ikuallattarfii •C (qulaa matoqqasoq)	Qalaalerfii •C
I	-	• 35
II	< 23	> 35
III	• 23 • 61	> 35

Klasse 4: Atortussiat mangertut ikuallajasut

Atortussiat ikuallariaannaat imaluunniit imermik akuneqarunik silaannarnik ikuallajasunik pilersitsisartut.

- Klasses ataanii 4.1: Atortussiat mangertut ikuallajasut.

Tassani klassemi nassiussat ikuallannermi imminnut aatsissinnaasut imaluunniit ikuallannermi annertuumik sunnerneqartartut nassaarineqarsinnaapput.

- Klasses ataanii 4.2: Atortussiat nammineq ikissinnaasut.
- Klasses ataanii 4.3: Atortussiat imermik akuneqarunik silaannarnik ikuallajasunik pilersitsisartut.

Klasse 5: Atortussiat ikummarissaasartut

Atortussiat tassani klassemiittut assigusunut ikummarissaasinnaapput imaluunniit oxygenimik (silaannaq) sakkortunerusunut. Tassani klassemi pisariaqarpoq atortussiat atortussiamik allamik imaqarnissaat, imaasalu ulorianartoq annikillisarinnavaat, assersuutigalugu atortussiaq sannaaninngaanneersoq imaluunniit atortussiat imerpalasut.

- Klasses ataanii 5.1: Atortussiat ikummarissaasartut, organiske peroxidet ilanngunnagit.
- Klasses ataanii 5.2: Organiske peroxidet.

Klasse 6: Atortussiat toqunartut tunillaannarsinnaasullu

- Klasseset ataanni 6.1: Atortussiat ulorianartut.

Atortussiat toqunartut atortussat saniatigut (assersuutigalugu pesticidet), klasse taanna aammattaaq atortussianik allanut atortussanik ilaqarpoq, taamatuttaarli toqunartuullutik. Ataani poortuinermi gruppet toqunartuussusaat aallaavigalugu tullerriaarneqarsimapput:

Poortuinermi gruppe	lisineq LD (mg/kg)	Amermut sunniinermi toqunartoq LD (mg/kg)	Najuussineq LC (mg/l)
I	• 5	• 40	• 0,5
II	> 5-50	> 40-200	> 0,5-2
III	Atortussiaq manngertoq >50-200 imerpalasut>50-500	> 200-1000	> 2 -10

- Klasseset ataanni 6.2: Klasse 6.2 pineqarput atortussiat ilimagineqartut patogenemik akoqarnissaat. Patogenet imatut nassuiarneqarput timip sannaaniittut (tassaniipput bakterissat, vira, rickettsia, parasittet aamma fungi (svampet)) imaluunniit timip sannai aaqqissoqqinnikut (hybridet imaluunniit mutantet), naatsorsuutigineqarpullu uumasunik imaluunniit inunnik tunillaassuuttumik napparsimalersitsisinnaasut.

Imm. 1 Sannaat timip sannaanut tulluussakkat, tunisassiat pinngortitamingaanneersut, misissuinerit, kiisalu uumasut toqunikuunngitsut tunillatsissimasut malittarisassat iluaniissappata, taava tassunga klassemut naatsorsuutigineqassapput.

Imm. 2 Naasuninngaanneersut, uumasuninngaanneersut imaluunniit bakterianinngaanneersut toxinet toqunartut atortussianik tunillaassisartunik imaluunniit sannaanik imaqqanngitsut imaluunniit klasse 6.1-imut ilaapput [takuuk randnr. 2601 pkt 90, FN-nr. 3172].

Atortussiat klasse 6.2-mut ilaasut imatut tullerriaarneqaarput:

- A: Atortussiat annertuumik tunillaassisinnaasut
- B: Atortussiat tunillaassisinnaasut allat
- C: Puut imaqqanngitsut

Atortussiat randnr. 2651 punktini 3 aamma 4-niittut ilaatinneqarpoq naqinnermut (b) qanoq ulorianartiginerat apeqquataalluni:

(b) atortussiat ulorianartut.

Atortussiat atitigut taaneqqanngitsut randnr. 2651 punktini 1, 2 aamma 3, toqqammavigineqassaaq ilisimatusarnikkut ilisimasaq, makku ilimagineqartut gruppet

naapertorlugit (takuuk the World Health Organization's (WHO) "*Laboratory Biosafety manual*", 1993 Udgave):

(i) *Ilimagineqartoq gruppe 4*: Patogeni, naligninnaasumik inunnik imaluunniit uumasunik annertuumik napparsimalersitsisartog, kiisalu imaaliannaq inunnut uumasunullu tuniluussinnaasoq, kiisalu naligninnaasumik katsorsarneqarnissaannut sulit atororissaaruteqanngitsoq (tassa ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu annertuumik ulorianarnissaanut ilimagineqartoq).

(ii) *Ilimagineqartoq gruppe 3*: Patogeni, naligninnaasumik annertuumik inunnik imaluunniit uumasunik napparsimalersitsisartog, kisiannili naligninnaasumik tunillaassuutinngitsoq, kiisalu katsorsarneqarnissamut periarfissaqarluni (tassa ataasiakkaanut ulorianavissoq kiisalu inuiaqatigiinnut annikitsumik ulorianaatilik).

(iii) *Ilimagineqartoq gruppe 2*: Patogeni, inuunnik uumasunullu napparsimalertitsisinnaasoq, ilimagineqarpallaanngitsorlu ulorianaateqarnissaanik, kiisalu naak annertuumik aseruuttoortoqaraluartog, katsorsarneqarsinnaasoq kinguneqarluartumik, kiisalu killilimmi tunillaassuunnissaa ilimagineqarluni (tassa ataasiakkaanu annikitsumik ulorianaatilik kiisalu inuiaqatigiinnut annikitsumik ulorianaatilik).

Imm. 1 Ilimagineqartoq gruppe 1-mi pineqarput timip sannaaniittut, inunnik uumasunilluunniit napparsimalersitsisinnaanngitsut (tassa ataasiakkaanut inuiaqatigiinnulluunniit annikinnerpaamik ilimagineqartut, imaluunniit soqanngilaq). Atortussiat taamatut timip sannaaniittullit, malittarisassat malillugit tamakku tunillaassinnaasutut isigineqanngillat.

Imm. 2 Sannaat timip sannaanut tulluussakkat teknikki atorlugu imaluunniit pinngortitamiinngitsut teknikkitt allat atorlugit sannaat allanngortinneqarsimasut.

Imm. 3 Sannaat timip sannaanut tulluussakkat klassemi tassani tunillaassisinnaapput punktinnullu ukununga ilaapput 1, 2 aamma 3. Punkt 4-mulli ilanngunneqarsinnaanngillat. Sannaat timip sannaanut tulluussakkat klassemi tassani tunillaassisinnaanngitsut klasse 9-mut ilaasinnaapput [takuuk randnr. 2901 immikk. 13, FN-nr. 3245].

Imm. 4 Sannaat timip sannaanut tulluussakkat, naluneqanngitsut inunnut uumasunullu uloriartutut isigineqartut sananeqarfianni (nunaanni) oqartussaasut maleruaqqusai naapertorlugit angallanneqassapput.

Atortussiat aamma atortussiat akuukkat klassemi tassaniittut aalajangersimasuupput poortuinermi malittarisassat randnr. 2654 aamma 2655 naapertorlugit, 45°C-ip ataallugu imerpalasumik imaqanngippata.

Klasse 7: Qingornerit ulorianartut

Oqartussaasut aatsaat immikkut ittumik akuersissuteqarpata angallanneqarsinnaasut.

Klasse 8: Atortussiat arortitsisartut/neriuisartut

Klassemi tassani pineqarput tunisassiat poortorneqarneranni gruppenut ukunanut ilaannut ilaatinneqartut:

- Poortuinermi gruppe I: Atortussiat, ameri ersittumik asiutitsisartut, uumasog 3 minutsit ataanni sunnerneqarpat..
- Poortuinermi gruppe II: Atortussiat, ameri ersittumik asiutitsisartut, uumasog 3 aamma 60 minutsit iluani sunnerneqarpat.

- Poortuinnermi gruppe III:
  - a) Atortussiat, amermeri ersittumik asiutitsisartut, uumasooq 1 aamma 4 timet iluanni sunnerneqarpat.
  - b) Atortussiat, saviminerni imaluunniit aluminiummini manngertorniliorpat ukiumut 6,25 mm qaangerlugu 55•C-iussimi.

Klasse 9: Atortussiat pisattallu ulorianartut assigiinngitsut

Klassemi tassani pineqarput atortussiat pigisallu, angallanneqarneranni klasseni allani ilaatinneqanngitsut..

Atortussiat pigisallut klasse 9-miittut imatut tullerriaarneqarput:

- A. Atortussiat pujoralai najussorlugit peqqinnanngitsut.
- B. Atortussiat pigisallu ikuallannermi dioxinerinik pilersitsisartut.
- C. Atortussiat aalamik ikuallajasumik pilersitsisartut.
- D. Lithiumbatterit.
- E. Annaassiniarnermi atortut..
- F. Atortussiat avatangiisinut ulorianaatillit.
- G. Atortussiat annertuumik kissassusillit/nillissusillit.
- H. Atortussiat allat angallannerini ulorianarsinnaasut kisiannili klassemut allanut tunngassuteqanngitsut.
- Puuni imaqqanngitsuni.

Nassiussanut ulorianartunut paasissutissanik nittartakkanut makkununga aallersinnaavutit:

www.kemikalieberedskab.dk - Beredskabsstyrelsen atortussianut ulorianartunut paasissutissiinera, tassanilu nassuiaatit paasissutissallu UN-normunut, ulorianarneranut tunngasut normut, allakkiat ilisarnaatillu nassaarisinnaavutit.

www.slv.dk - Naalagaaffiup Timmisartoqarnermut nittarsagaa, uanilu "Lovgivning"-imi nassiussanut ulorianartunut angallassinermut nalunaarusiaq nr. 737 novembari 17. 1989 – imeersoq nassiussat ulorianartut timmisartukkut angallanneqarnerannut tunngasoq nassaarineqarsinnaavoq.